23.03.2014 г. / 16:12:49

Вяра

05.04 по еретическия, †23.03 по църковния календар - Св. свещеномъченик Никон и неговите 199 ученици. Свв. мъченици Филит и Лидия

Житие и страдание на свети свещеномъченик Никон († 251 г.)

Св. свещеномъченик Никон. Фрагмент от стара грузинска миниатюра. Света Гора-Атон

В град Неапол, в областта Кампания, живял знатен и храбър воин, който изпъквал с необикновената си красота, името му било Никон. Баща му, грък езичник, възпитавал сина си в идолопоклонство, майката обаче била християнка и го учела да познава Христа. Тя му говорела за силата на кръста Господен:

- Скъпи синко, ако по време на война те заплашва опасност, осенявай се по-често с кръстното знамение и така ще се

избавиш не само от плен, но и от каквото и да било нараняване. Нито стрела, ни копие, нито меч ще те засегнат и ще останеш невредим и в най-страшните премеждия на боя.

И ето, веднъж римските войници били изпратени срещу неприятеля. Потеглил и Никон със своя отряд. В едно от най-кръвопролитните сражения той се оказал в голяма опасност, пред прага на гибелта. Като видял да падат мнозина от неговите воини, той разбрал, че го чака неминуема смърт. Тогава си спомнил думите и наставленията на майка си, вдигнал очи към небето, осенил се с кръстния знак и с дълбоко сърдечно съкрушение произнесъл:

- Христе, всесилни Боже, яви върху мене силата на Твоя Кръст. От днес ще бъда Твой раб и ще се покланям на Тебе и на Твоята Майка.

След тези думи усетил, че се изпълва с необикновена смелост и се устремил напред с копие в ръка. Скоро повалил около 180 храбри неприятелски войници, другите обърнал в бягство, тъй че никой не можал да му устои. Така по чудодеен начин се проявила в него силата на Кръста Христов!

Тогава Никон прославил Бога:

- Велик е християнският Бог, Който побеждава и прогонва враговете със силата на Своя Кръст!

Цялата римска войска се почудила на Никон:

- Велико чудо на Божия промисъл! Никога не сме виждали, а и не сме чували за някого, който да се подвизава тъй храбро в боя както Никон.

След края на войната всеки се отправил към къщи, и свети Никон се завърнал у дома. Като възхвалял Бога, той разказал на майка си какво направил с него Господ Иисус Христос чрез

силата на Своя кръст.

С огромна радост майка му възкликнала:

- Благодаря на Твоето пресвято име, Господи, защото Ти искаш всички човеци да се спасят и да познаят истината! Чуй молитвата на Твоята рабиня и сподоби сина ми със свето кръщение за прошка на греховете и го научи да върши Твоята воля, за да Ти угоди и да се сподоби с обещаните вечни блага.

Никон започнал да разпитва майка си как може да стане християнин.

- Трябва да постиш четиридесет дни и да изучаваш християнската вяра под ръководството на свещеник. После, като се отречеш от сатаната и делата му, с вяра в Христа, ще се сподобиш със свето кръщение и ще станеш истински християнин и раб Христов.

- Жив Господ - отвърнал Никон, - по-добре да бъда Негов раб, отколкото езичник, идолопоклонник и воин. Вече не искам да се покланям на камъни или на каквато и да било твар, а на Единия Бог, Творец на небето и земята, морето и на всичко, което в тях!

Като се поклонил доземи на майка си, Никон казал:

- Майко, моли Бог да ми изпрати ангел, добър наставник и пазител на моите душа и тяло, за да мога под негово ръководство да намеря такъв Божий раб, който да ме сподоби със свето кръщение и да ме научи да върша волята на Христа, Нашия истински Бог, за да бъда причислен към словесното Христово стадо. О, достойна за почит моя майко, ако твоите поучения не бяха ме отклонили от езическата заблуда, за да позная истинския Бог, аз нямаше да избягна геената и щях да изпитам мъченията на ада заедно с ония, които не познават Бога.

С думите “моли се за мене, майко”, той понечил да излезе от къщи. Но майка му го хванала за ръката и го умолявала да се върне при нея, след като приеме свето кръщение, за да я погребе, понеже чувствувала вече приближаването на смъртта. После се помолила за него, дала му пари и най-важното - благословила го и го изпратила да търси свещеник. А това било трудно за желаещите да станат християни и да приемат свето кръщение, защото поради гоненията по онова време християнските свещеници и наставници се криели в пустините и планините.

Щом напуснал дома си, Никон отишъл на пристанището, качил се на един кораб и отплувал за Константинопол.

Неговите началници и войници дълго го търсили в Неапол. Накрая отишли при майка му и я попитали къде е синът.

Тя отвърнала, че не знае къде е отишъл.

А Никон, воден от Божията благодат, пристигнал на остров Хиос, изкачил се на една висока планина и прекарал там в молитва осем дена, молейки Бог да му посочи къде да намери такъв раб Господен, който да извърши над него отдавна желаното свето кръщение и да го научи на тайнствата на светата вяра. И ето, в сънно видение му се явил ангел Божий в образа на светител. Връчил му жезъл с изображение на кръста и му заповядал да отиде на морския бряг. На сутринта намерил кораб, който го чакал, защото същият Божий ангел се явил и на корабниците и им заповядал да чакат Никон, който щял да слезе от планината с жезъл в ръце.

Благодарение на попътния вятър, след 2 дни корабът хвърлил котва близо до една планина, която се наричала Ганос. Там се криел от гоненията епископът на Кизик Теодосий заедно с много монаси. За тях той бил и игумен, и отец. Бог го бил известил за Никон и заедно с монасите си

отишъл на пристанището да го посрещне. После го завел в своята пещера и след оглашението го кръстил в името на Светата Троица и го причастил с пречистите Христови Тайни.

След светото кръщение блаженият Никон живял в пещерния храм, изучавал Божественото Писание и монашеския живот и заради своята кротост бил постриган за монах.

Някои от братята, като виждали смирението и кротостта, поста, въздържанието и всенощното бдение на Никон с молитви и псалмопения, го оприличавали на Божий ангел. Той бил търпелив в трудовете си, велик в любовта, несравним в поста, в учението и четенето на книги - ненаситен, не изнемогвал по време на нощните молитви и във всички монашески подвизи бил прилежен и усърден. Учудвали му се не само братята, но и самият епископ Теодосий.

Блаженият Никон бил прекарал три години в планината, когато епископът получил насън откровение от Бога - явил му се ангел Господен и казал:

- Преди смъртта си постави за епископ Никон, когото ти кръсти и облече в монашески чин и му повери стадото си, но му заповядай да се премести с монасите на източната страна на Сицилийската област, за да не загинат от меча на варварите, които скоро ще нападнат това място.

След видението епископ Теодосий ръкоположил блажения Никон първо за дякон, после за презвитер, накрая и за епископ, и като му поверил монасите, на брой 190, се прибрал при Господа.

След погребението на епископа, Никон и монасите се качили на един кораб и отплували за остров Лесбос. Престояли в град Митилин 2 дни и после отплували за остров Наксос. От там, след 22 дни, по Божия воля, пристигнали в

Италия. В родния Неапол заварил жива блажената си майка, която, щом го съзряла, паднала с радостни сълзи на гърдите му и го разцелувала. Поклонила се доземи на Господа и казала:

- Благодаря на Твоето пресвято име, Господи, че ме сподоби да видя сина си в ангелски образ и епископско достойнство. Чуй и сега, Владико мой, мене, Твоята рабиня и приеми душата ми в Своите ръце.

С тази молитва блажената жена предала духа си на Господа. Всички присъствуващи прославили Бога и я погребали подобаващо с псалмопения.

Слухът за Никон обиколил целия град. Някои от бившите му другари от полка, щом научили, дошли при него, любували се на благообразното му лице и го разпитвали насаме:

- В името на Всевишния, кажи, откъде дойде у тебе тая сила и храброст в боя, с магия ли, или от нещо друго? Помогни и ние да станем такива..

Светецът им отвърнал:

- Повярвайте ми, братя, че не магия или нещо друго ми вдъхна смелост, а силата на честния Христов Кръст. Щом се въоръжих с Него, никой не можа да ми устои, защото Божията сила, действуваща чрез кръстния знак, побеждаваше всички врагове.

Като чули това, войниците паднали пред нозете на свети епископ Никон:

- Светителю Божи, помилуй и ни вземи със себе си. И както в битката се избавихме чрез теб от враговете, така и сега да станем с теб наследници на Царството Небесно.

И тоз час като напуснали жени, деца, братя и домовете си,

войниците, на брой девет души, тръгнали след светеца.

Преподобният Никон заедно с тях и с учениците си отплувал на един кораб за Сицилия. Хвърлили котва недалеч от високата Тавроменийска планина. Слезли на брега и след дълъг преход стигнали до река Асинос, близо до която на едно запустяло място, наречено Хигия, намерили голяма стара каменна баня, където се установили. Мястото било много красиво и усамотено, а земята се оказала добра за работа. Засадили лози и овощни дръвчета и заживели там. Преподобният Никон кръстил деветимата свои приятели от военната служба и ги постригал за монаси.

Изминали много години, но гоненията срещу християните продължавали. Езичници донесли на сицилийския хегемон Квинтиан, че близо до река Асинос живеят група мъже, които почитат небесния Бог и техен учител е епископ Никон. Те не се покорявали на законите и не искали да почитат други богове.

Като чул това, хегемонът се изпълнил с гняв и ярост и изпратил веднага един отряд войници да ги залови и да ги доведе за разпит.

Щом дошли на мястото, войниците попитали:

- Къде са Никон и приятелите му, които не се покоряват на законите и не почитат боговете?

Свети Никон им рекъл:

- Деца мои, колко хубаво е, че дойдохте тук, защото Моят Владика, Христос, ни призовава при Себе Си.

Тогава братята се обърнали с молитва към Бога да ги укрепи за подвиг със Своята благодат, но войниците ги принудили да прекъснат молитвата си и ги подкарали при хегемона като

овце на заколение.

По пътя блаженият Никон ги наставлявал така:

- Дръжте се, братя, и не се бойте, защото дойде краят на нашия подвиг, небесните двери се отвориха за нас. Нека да отстояваме твърдо Христовата вяра пред жестокия мъчител, да говорим смело пред него, помнейки думите на Нашия добър Пастир: “не се бойте от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият”.

Когато извели светците на съд пред хегемона, той ги обгърнал с тежък поглед и рекъл:

- Вие, които сте заблудени от магьосника Никон, всички ли храните в себе си суетната и измамна надежда до там, че да не почитате безсмъртните богове и да не се покорявате на законите им?

Светците отвърнали в един глас:

- Ние сме християни и никога няма да отстъпим от вярата си. Нашата надежда не се крепи на житейска суета, а на Господ Бог, Който сътвори небето и земята и всичко, което е в тях.Твоите богове са неми, глухи и безчувствени истукани, дело на човешки ръце и тия, които им се надяват, ще заприличат на тях.

Като видял силната им и непоколебима вяра, хегемонът казал:

- Ако не заповядам бързо да ги убият, те могат да въвлекат в заблудата си и мнозина други.

Затова заповядал да ги съблекат, да ги проснат на земята и да ги бият много и без пощада с волски жили. После, с изключение на свети Никон, да посекат с меч всички в банята до реката, където били живели.

Скланяйки своите честни глави пред меча, светите мъченици мълвели:

- Господи, в Твоите ръце предаваме душите си, “заради Тебе ни затриват всеки ден, смятат ни за овци, обречени на клане”.

Така били обезглавени преподобните ученици на свети Никон - 199 души на брой. По заповед на мъчителя телата им били хвърлени за изгаряне в напалената баня, където по-рано живеели.

Хегемонът оковал свети Никон във вериги и се готвел да го предаде на най-страшни мъчения.

Същата нощ Божий Ангел се явил насън на светеца в тъмницата и му казал:

- Уповавай се на Бога, Никоне, воине Христов, и се весели, защото Бог прие жертвата на твоите 199 ученици като благоуханно кадило. Те влязоха в чертога на Небесния Жених.

След тези думи свети Никон видял пред себе си девица, по-светла от слънчевите лъчи, чиято одежда била от злато и сапфир. В ръце държала лъв бял като сняг. Намирала се на източния бряг на река Псимиф, а на западния стоели двама мъже с огромен ръст, чиито глави опирали в небето. Те държали огнени копия и разговаряли с девицата:

- Какво правим още тук, след като Небесният Цар ни изпрати срещу Квинтиан? Ние го чакаме, а той не идва.

- Вчера Квинтиан умъртви 199 Христови раби и готви най-страшни мъчения за техния учител, Никон, който победи коварството на дявола. Скоро ще го срещнете на мястото, което е определено.

Като казала това, тя пуснала лъва:

- Вземете го, той ще ви помогне да накажете мъчителя.

Епископ Никон се събудил с голяма радост. Хвалейки и прославяйки Бога, той разказал за видението на Херомен, момчето, което се грижело за него и впоследствие описало житието и страданията му.

Светецът предсказал пред детето, че скоро страшна смърт очаква Квинтиан.

На сутринта хегемонът пратил да доведат мъченика и го попитал:

- Кой си, откъде си и в какво вярваш ти, който с магиите си причини смъртта на толкова много хора? Заради твоето безумие те вече няма да видят нито сиянието на слънцето, нито лунната светлина.

Свети Никон му отвърнал:

- Нечестивецо, не само аз, но и другите вече ти казаха кой съм и каква е вярата ми. Светиите, които вчера умъртви, заслепен в безчестието си, ти казаха неведнъж. Сега ще ти повторя с няколко думи. Аз съм християнин, твърдо и неотклонно се надявам на Бога, Който сътвори небето и земята и Който ще те предаде на непоносими мъки като безчовечен мъчител и страшен светотатец.

При тези думи мъчителят изревал като лъв, заповядал да съблекат светеца, да завържат ръцете и краката му за четири колела и да напалят под него огън.

Свети Никон лежал върху разпалените въглени като върху цветен килим и възпявал Бога:

- Господ е моя твърдиня и мое прибежище, мой Избавител.

Слугите казали на Квинтиан:

- Господарю, вече изнемогваме, колкото и да подклаждаме огъня, Никон си остава невредим.

Тогава хегемонът заповядал да завържат светеца за буйни коне, които да го влачат по земята, докато го направят на парчета. Но както бил вързан за конете, свети Никон протегнал дясната си ръка, осенил ги с кръстния знак и те веднага се укротили като овце и застанали като заковани на местата си, колкото и да ги биели слугите и да ги теглели за юздите.

Това разгневило хегемона и той заповядал да им прережат жилите на краката, но изведнъж, по Божия воля, те заговорили с човешки глас , както някога ослицата на Валаам: “Нашият Бог е на небесата (и на земята); върши всичко, що иска”. Заради свети Никон и ние отиваме на смърт”.

Квинтиан наредил да оковат мъченика и да го хвърлят от върха на една височина в дълбока пропаст. Но и тогава той останал невредим. Божий Ангел го запазил при падането, освободил го от оковите и го извел от пропастта. Светецът се явил отново здрав и невредим пред мъчителя си. Тогава той се ужасил и му казал:

- Никоне, колко велика е милостта на нашите богове към тебе! Не виждаш ли как се грижат за теб и не искат да погубят тялото ти? Не отхвърляй благоразположението им - принеси им жертва и бъди техен приятел.

Светецът отвърнал:

- Анатема на теб и на твоите богове, както и на всички, които се надяват на тях.

Тогава хегемонът заповядал да го удрят с камъни по лицето, да му извадят езика с клещи и да го отрежат. После го отвели на мястото, наречено Хигия, където живял с учениците си и

там му отсекли главата. Така по времето на Деций, близо до река Асинос, под едно певково дърво бил посечен свети свещеномъченик Никон. Тялото му останало непогребано и хвърлено за храна на зверовете и птиците.

Същия ден, след като осъдил на смърт свети Никон, Квинтиан се отправил за град Панорм, за да си присвои имуществото на света Агатия, която неотдавна изтезавал до смърт. И когато го прекарвали през споменатата река Псимиф, конете, които били заедно с него, освирепели. Единият от тях се нахвърлил, започнал да го хапе по лицето, докато го обезобразил. Другият така го тъпкал, че го съборил в реката. Окаяникът потънал, завършвайки в мъки своя нечестив живот, както бил предсказал свети Никон.

Честното тяло на мъченика останало да лежи непогребано под дървото. Минал от там един пастир, обладан от зъл дух, и като го открил, веднага паднал на земята. Нечистият дух, изгонен от силата на светеца, излязъл с вопъл: “Горко ми, горко ми. Къде да избягам от лицето на Никон?”

Изцеленият пастир отишъл да разкаже за чудото на жителите на тази страна. Щом научил, епископът на град Месина, заедно с клира, отишъл да вземе многострадалното тяло на свещеномъченика. В банята открили и телата на неговите свети ученици - цели и невредими, и с почит ги погребали на подобаващо място заедно с учителя Никон за слава на Христа, Нашия Бог, прославян с Отца и Светия Дух во веки. Амин.

Житие на светите мъченици Филит и Лидия

(† 117-138 гг.)

Светите мъченици живели по времето на император Адриян. Свети Филит бил царски съветник, жена му Лидия и синовете им Македон и Теопрепий били християни и пребъдвали в служение на истинния Бог. Поради това те били заловени и изправени пред Адриян. По време на разпита императорът не могъл да противоречи на мъдрите отговори на светите мъченици и ги изпратил в Илирия на съд при военачалника Амфилохий. Той веднага заповядал да ги окачат на едно дърво и да стържат телата им с ножове. След това ги затворили в тъмница заедно с коментарисия Кронид, който също вярвал в Христа. През нощта, когато светите мъченици се молили и пели свещени песнопения, им се явил ангел, за да ги укрепи за предстоящия подвиг. На сутринта отново ги завели при мъчителя, който им казал:

- Предстоят ви много мъки и изтезания!

И наредил да нагорещят един меден котел, пълен с масло и сяра, и да поставят в него мъчениците. Но щом ги потопили, котелът веднага изстинал. Поразен от това чудо, Амфилохий повярвал в Христа и като се осмелил да влезе в котела, казал:

- Господи Иисусе Христе, помогни ми!

Тогава се разнесъл глас:

- Молитвата ти е чута, влез вътре.

Щом научил това, Адриян пристигнал от Рим, изпълнен с гняв и закани, и заповядал да нагряват котела с масло в продължение на седем дни. После да хвърлят в него светите

мъченици. Но когато ги потопили, те останали цели и невредими. Посраменият император си тръгнал, а светите мъченици започнали да се молят и да благодарят на Бога. Както се молели, предали душите си на Господа, Който ги удостоил с мъченически венци.

{{_LINK1_}}

---

buditeli.info © 2017